توراه أور • الباراشات וישב • مامار 2

והנה אנחנו מאלמים אלמים כו'

«وها نحن نربط الحزم»

إهداء تكريمًا لـ

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ״ל

والد الريبي، ريب ليفي يتسحاق

LikuteiTorah.com
الباراشا الحاسيدية
/likuteitorah.com/ar/torah-ohr/vayeishev/2

1 **והנה אנחנו מאלמים אלמים כו׳. כתיב אלה המלכים אשר מלכו כו׳ שהן ז׳ מלכין קדמאין דתהו שנפלו בשבה״כ** [בשבירת הכלים] **למטה לשם ב״ן** [שם ב״ן] **דאצי׳ מקור דבי״ע ומשם ירדו בבי״ע וזהו ענין מיתת המלכים כידוע.**

«وها نحن نضمّ حُزماً»، إلخ. كُتب: «هؤلاء هم الملوك الذين ملكوا»، إلخ؛ وهم الملوك السبعة الأوائل لعالم الفوضى (**תהו**، Tohu)، الذين سقطوا عند تحطّم الأوعية إلى اسم **ב״ן** (Ban) لعالم الانبثاق (**אצילות**، Atzilus)، مصدر عالم الخلق (**בריאה**، Beriah)، وعالم التكوين (**יצירה**، Yetzirah)، وعالم الفعل (**עשיה**، Asiyah)، ومن هناك هبطوا إلى عوالم الخلق والتكوين والفعل. وهذا هو شأن «موت الملوك»، كما هو معلوم.

2 **והנה בשבה״כ** [בשבירת הכלים] **נפלו כמה בחי׳ דהיינו הן בחי׳ נשמות והן בחי׳ מלאכים והן בחי׳ כחות אלקיים עצמם כולם נשברו ונפלו למטה בבי״ע והכחות אלקים נפילתן היינו שירדו להחיות בי״ע כו׳.**

والآن، في تحطّم الأوعية، سقطت مستويات عديدة، وهي مستوى النفوس، ومستوى الملائكة، ومستوى القوى الإلهية نفسها. وقد تحطّمت كلها وسقطت إلى أسفل، إلى عالم الخلق (**בריאה**, Beriah)، وعالم التكوين (**יצירה**, Yetzirah)، وعالم الفعل (**עשיה**, Asiyah)؛ أمّا سقوط القوى الإلهية، فمعناه أنها هبطت لتمنح الحياة لعوالم الخلق والتكوين والفعل، وما إلى ذلك.

ופי׳ וענין השבירה של הכלים ושל הנצוצות כו׳. הוא ענין התפרדותן לחלקים רבים כמו עד״מ תיבת ברוך כשאותיותי׳ [כשאותיותיה] **מצורפות בתיבה זו מתלבש בהן השכלה שהוא ענין הברכה**

إن تفسير تحطّم الأوعية والشرارات، وما إلى ذلك، ومعناه، هو أنها تفرّقت إلى أجزاء كثيرة. ولنضرب لذلك مثلاً: الكلمة العبرية **ברוך** («مبارَك»): حين تجتمع حروفها في هذه الكلمة، تتلبّس بها فكرة، وهي فكرة البركة؛

אבל כשיתפרדו הד׳ אותיות אלו זמ״ז [זה מזה] **להיות הב״ת בפ״ע** [בפני עצמו] **וכן הרי״ש וכו׳ אזי לא ימצא בהן התלבשות השכלה זאת כלל.**

لكن حين تتفرّق هذه الحروف الأربعة بعضها عن بعض، بحيث يبقى حرف الباء العبري **ב** منفرداً، وكذلك حرف الراء العبري **ר**، وهكذا، فلا تعود هذه الفكرة المتلبّسة بها موجودة فيها مطلقاً.

3 **ועד״ז הוא שבה״כ** [שבירת הכלים] **דתהו שנתפרדו הכלים לחלקים רבים מפורדים זמ״ז** [זה מזה] **עד שנסתלק מהם האור שהי׳** [שהיה] **מתלבש בתוכן קודם פירוד זה.**

وكذلك هو انكسار أوعية عالم الفوضى (**תהו**, Tohu): فقد تفرقت الأوعية إلى قطع كثيرة، منفصلة بعضها عن بعض، حتى غادرها النور الذي كان متلبسًا فيها قبل هذا التفرق.

ומצד זה ירדו במדרגה בבחי׳ בי״ע ונתהוו מזה עולמות הנפרדים ברואים רבים מינים ממינים שונים כמ״ש היש מספר כו׳.

وبسبب ذلك هبطت في المرتبة إلى عوالم الخلق (Beriah ,**בריאה**)، والتكوين (Yetzirah ,**יצירה**)، والفعل (Asiyah ,**עשיה**)، ومن ذلك نشأت عوالم الانفصال: مخلوقات كثيرة، وأجناس فوق أجناس من أنواع مختلفة، كما ورد: «أهناك عدد [لجنوده]؟» إلخ.

4 **והנה עצמות המאציל ב״ה הוא יחיד ומיוחד בתכלית היחוד כנודע**

وأما جوهر المُفيض، تعالى، فهو واحد ومتفرد في أقصى درجات الوحدة، كما هو معروف.

ולזאת כדי שיתהוו בחי׳ הנבראים שהם בבחי׳ רבוי גדול ובבחי׳ פירוד שהם בחי׳ יש ודבר בפ״ע [בפני עצמו] **שזהו ממש המנגד אל אמתות אחדותו ב״ה שאין עוד מלבדו. הוצרך להיות ע״י שבה״כ** [שבירת הכלים]

ولذلك، لكي تنشأ المخلوقات، وهي على حال من الكثرة العظيمة والانفصال، أي إنها موجودات وأشياء قائمة بذاتها، وهذا هو النقيض التام لحقيقة وحدانيته، تعالى، القائلة: «لا شيء سواه»، كان لا بد أن يحدث ذلك بواسطة انكسار الأوعية:

שמחמת שנתפרדו לחלקים קטנים רבים מאד עי״ז נעשה בחי׳ הרבוי של הנבראים וגם ע״י פירוד זה נעשה כל נברא מהות בפ״ע [בפני עצמו] **שכל מלאך מובדל מחבירו כו׳.**

إذ إنها تفرقت إلى أجزاء صغيرة كثيرة جداً، فنشأت بذلك كثرة المخلوقات؛ وبسبب هذا الانفصال أيضاً صار كل مخلوق كياناً قائماً بذاته، حتى إن كل ملاك منفصل عن صاحبه، وما إلى ذلك.

5 **והנה כאשר ירדו הכלים והנצוצות מאת פניו ית׳ לפי גודל הירידה כך נעשה בהם הפירוד והרבוי.**

والآن، حين هبطت الأوعية والشرارات من أمام **ה׳**، كان مقدار الانفصال والتكاثر الذي نشأ فيها بحسب مقدار هبوطها.

וכל שעדיין לא ירדו כ״כ [כל כך] **אזי לא הי׳** [היה] **הפירוד כ״כ** [כל כך] **כי כל הקרוב קרוב יותר אליו ית׳ יש בו יותר הבטול והאחדות**

وكل ما لم يكن قد هبط بعدُ إلى هذا الحد لم يكن فيه انفصال بهذا المقدار، لأن كل ما كان أقرب إلى **ה׳** كان فيه قدر أكبر من إبطال الذات (bittul ,**ביטול**) والوحدة؛

וכל שנתרחקו יותר אזי נעשה בהן יותר הפירוד והרבוי ונמצא כשנפלו למטה בעשייה נעשה הפירוד והרבוי ביותר.

وكلما ازداد ابتعادها، ازداد فيها الانفصال والتكاثر. وينتج من ذلك أنه حين هبطت إلى أسفل، إلى عالم الفعل (**עשיה**, Asiyah)، بلغ الانفصال والتكاثر أقصى درجاتهما.

6 **וז״ש** [וזהו שכתוב] **ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן ומשם יפרד כו׳**

وهذا ما كُتب: «ونهر يخرج من عدن ليسقي البستان، ومن هناك ينقسم»، إلخ.

שהנהר הנמשך מעדן שהוא חכ׳ [חכמה] **דאצילות בהיותה נמשכת והולכת דרך כל עולם האצי׳ עד הגן הוא בחי׳ מל׳ דאצילות הוא הכל נהר אחד עדיין מושלל מגדר ההתחלקות בתכלי׳** [בתכלית]**.**

فالنهر الممتدّ من عدن، وهو الحكمة (**חכמה**, Chochmah) في عالم الانبثاق (**אצילות**, Atzilus)، حين يُمدّ ويسري عبر عالم الانبثاق كله حتى [يبلغ] البستان، وهو مستوى الملكوت (**מלכות**, Malchus) في عالم الانبثاق، يظلّ نهرًا واحدًا، خارجًا بالكلية عن نطاق الانقسام.

כי באצי׳ איהו וגרמוהי חד שהן בבחי׳ ביטול אמיתי למאצילן ומיוחדין עמו בתכלית היחוד שהוא הפוך הפירוד והרבוי כו׳.

ففي **אצילות** «هو وأوعيته واحد» (**איהו וגרמוהי**, ihu vegarmohi): فهي في حال من إبطال الذات (**ביטול**, bittul) الحقيقي أمام مُفيضها، ومتحدة به في غاية الاتحاد؛ وهذا نقيض الانفصال والكثرة، إلخ.

7 **וכיון שמגיע הנהר בראש הבריאה אזי כתיב ומשם יפרד והיה לד׳ ראשים. ואף שלא נתוסף בו מים עכ״ז** [עם כל זה] **נתפרד והיו לד׳ חלקים.**

وحين يبلغ النهر رأس عالم الخلق (**בריאה**, Beriah)، يُكتب: «ومن هناك ينقسم ويصير أربعة رؤوس». ومع أنه لم يُضَف إليه ماء، فإنه مع ذلك انقسم وصار أربعة أقسام.

והן ד׳ מחנות שכינה פני ארי׳ [אריה] **אל הימין פני שור כו׳. אך הם חלקים כוללים עדיין שכל חלק מהם כולל כמה פרטים רבים.**

وهذه هي المعسكرات الأربعة للحضور الإلهي (**שכינה**, Shechinah): «وجه أسد إلى اليمين، ووجه ثور»، وما إلى ذلك. لكنها لا تزال أقسامًا عامة، يشتمل كل منها على تفاصيل كثيرة.

8 **ובירידת המדרגה עוד נתחלק מבחי׳ מיכאל שהוא בחי׳ פני אריה לקפ״ו אלף בחינות מחולקות שהן מחנה מיכאל.**

ومع مزيد هبوط المستوى، انقسم مستوى ميخائيل (**מיכאל**)، وهو مستوى وجه الأسد، إلى 186,000 جانب منفصل، وهي معسكر ميخائيل.

וכן מבחי׳ גבריאל שהוא בחי׳ פני שור נתחלק לחלקים רבים שהם כל פרטי המלאכים דמחנה גבריאל כו׳ וכ״ז [וכל זה] **הוא עדיין בעולם הבריאה וביצירה מתחלק עוד לפרטים יותר שהן הרוחות דיצירה.**

وكذلك انقسم مستوى جبرائيل (**גבריאל**)، وهو مستوى وجه الثور، إلى أجزاء كثيرة، وهي جميع الملائكة الفرديين في معسكر جبرائيل، وما إلى ذلك. وكل هذا لا يزال في عالم الخلق (**בריאה**, Beriah)؛ أما في عالم التكوين (**יצירה**, Yetzirah)، فينقسم إلى تفاصيل أدق، وهي الأرواح (**רוחות**, ruchos) في عالم التكوين.

ובעשיה מתחלק עוד לחלקים רבים ביותר שהם הנפשות דעשיה והכל הוא מבחי׳ שבה״כ [שבירת הכלים] **שמתפררים בפירור אחר פירור ורבוי אחר רבוי כנ״ל.**

وفي عالم الفعل (**עשיה**, Asiyah)، ينقسم إلى أجزاء أكثر عددًا، وهي النفوس (**נפשות**, nefashos؛ أي الأرواح أو قوى الحياة) في عالم الفعل. وكل ذلك ناشئ عن تحطّم الأوعية، إذ تتفتت شظيةً بعد شظية، ويتوالى التكاثرُ بعد التكاثر، كما سبق شرحه.

אך המלאכים הם אשר כבר נתקנו בבחי׳ עולם התקון וזהו הנק׳ ואשר משרתיו כולם עומדים כו׳. ובחי׳ יוצר משרתי׳ [משרתים] **הם המתבררי׳ בכ״י** [בכל יום] **כו׳:**

لكن الملائكة هم الذين سبق أن أُصلحوا في مستوى عالم الإصلاح (**עולם התקון**, Tikkun)؛ وهذا ما يُسمّى: «والذين يخدمونه جميعهم قائمون»، وما إلى ذلك. وأما مستوى «الذي يكوّن الخدّام»، فهم الذين يُنقَّون كل يوم، وما إلى ذلك.

9 **והנה כמו שהוא במלאכים כך עד״ז נמצא בנשמות שע״י רבוי ירידת המדרגות בהשתלשלות העולמות מתפררים לחלקים קטנים מאד ברבוי אחר רבוי כו׳**

والآن، كما هو الأمر عند الملائكة، كذلك نجد الأمر نفسه عند النفوس: فمن خلال تعدد درجات الهبوط في سلسلة العوالم الهابطة (**השתלשלות**, hishtalshelus)، تتفتت إلى أجزاء صغيرة جدًا، بتكاثر إثر تكاثر، وهكذا.

כי ד׳ דגלי מדבר הם מספר שרשי הנשמות בעולם הבריאה ונשמת יהודה כוללת כל הנשמות שבמחנה יהודה

فإن رايات البرية الأربع هي عدد جذور النفوس في عالم الخلق (**בריאה**, Beriah)؛ ونفس يهوذا (**יהודה**) تضم جميع النفوس في معسكر يهوذا،

ואח״כ נתחלק להרבה נשמות פרטיים שבדגל מחנה יהודה וכן בשאר הדגלים והשבטים עד שנעשו ס״ר בעולם הבריא׳ [הבריאה].

ثم انقسمت إلى نفوس فردية كثيرة في راية معسكر يهوذا، وكذلك في سائر الرايات والقبائل، حتى بلغ عددها ستمائة ألف في عالم الخلق.

כי התורה מדברת הכל בעולם הבריאה אבל ביצירה נתרבו החלקים יותר במספר גדול הם בבחי׳ הרוח דיציר׳.

فإن التوراة تتحدث كلها عن عالم الخلق، لكن الأجزاء تكاثرت في عالم التكوين (**יצירה**, Yetzirah) أكثر، حتى صار عددها عظيمًا، وهي في مستوى الروح (**רוח**, ruach) في عالم التكوين.

10 **ובעשי׳** [ובעשיה] **המספר של הנפשות דעשייה הוא גדול יותר מכולן. אך הס״ר נשמות הם שכבר נתקנו ונתבררו משבה״כ** [משבירת הכלים] **ונכללו בעולם התקון.**

وفي عالم الفعل (**עשיה**, Asiyah)، يكون عدد النفوس (**נפשות**, nefashos) في **עשיה** أكبر من عددها في سائر العوالم. أما النفوس الستّمائة ألف، فقد أُصلحت ونُقّيت بالفعل من انكسار الأوعية، وأُدرجت في عالم الإصلاح (**תקון**, Tikkun).

וכמו שנמצא ענין השבירה שהוא בחי׳ הרבוי והפירוד בנשמות ומלאכי׳ כנ״ל כך ימצא בכחות האלקיים ממש שנתחלקו לחלקים רבים מאד ונתפזרו לבי״ע כו׳

وكما وُجد التكسّر، بما هو كثرة وانفصال، في النفوس والملائكة كما أوضحنا أعلاه، كذلك وُجد في القوى الإلهية نفسها؛ فقد انقسمت إلى أجزاء كثيرة جدًا، وتفرّقت في عالم الخلق (**בריאה**, Beriah)، وعالم التكوين (**יצירה**, Yetzirah)، وعالم الفعل (**עשיה**, Asiyah)، وما إلى ذلك.

וכל מה שירדו יותר בירידת המדרגה נתרבה יותר הפירוד דהיינו שכל חלק וכל נצוץ נתחלק עוד לנצוצות וחלקים רבים ע״ד הנ״ל במלאכי׳ ונשמות

وكلما هبطت أكثر في مراتب الانحدار، ازداد الانفصال؛ أي إن كل جزء وكل شرارة انقسما بدورهما إلى شرارات وأجزاء كثيرة، على النحو الموضّح أعلاه في شأن الملائكة والنفوس.

כי הנה ידוע ע״פ ורוח אלקים מרחפת רפ״ח מת דהיינו רפ״ח נצוצין שנפלו מעולם התהו עם הכלים שנשברו.

فمن المعلوم، استنادًا إلى الآية: «وروح **אלקים** (Elokim) تحوم (**מרחפת**, merachefes)»، أن كلمة merachefes [تتهجّى] «٢٨٨ (**רפ״ח**) مات (**מת**)»؛ أي: ٢٨٨ شرارة هبطت من عالم Tohu مع الأوعية التي تكسّرت.

11 **ומספר רפ״ח הוא בחי׳ הפירוד של הנצוצין שנפלו כמו שהיו עדיין באצילות שזהו ראשית ירידתן שאז נתפרדו למספר רפ״ח וזהו רפ״ח מת כו׳.**

إن العدد 288 يعبّر عن انفصال الشرارات التي سقطت وهي لا تزال في عالم الانبثاق (Atzilus ,**אצילות**)، وهو بداية هبوطها؛ ففي ذلك الحين انفصلت إلى العدد 288. وهذا هو معنى «مات 288»، وما إلى ذلك.

אבל אח״כ כשנפלו מאצי׳ לעולם הבריאה אזי כל נצוץ מרפ״ח נצוצים הנ״ל שבאצי׳ נתחלק שם בבריאה לחלקים רבים מאד

لكن بعد ذلك، حين سقطت من **אצילות** إلى عالم الخلق (Beriah ,**בריאה**)، انقسمت كل شرارة من الشرارات الـ288 المذكورة أعلاه في **אצילות** هناك، في **בריאה**، إلى أجزاء كثيرة جدًا.

וכשנפלו מבריאה ליצירה אזי נתחלקו עוד לחלקים ונצוצים קטנים וכן מיצי׳ [מיצירה] **לעשיה נתחלקו ונתפרדו עוד ביותר לאלפים ורבבות.**

وحين سقطت من **בריאה** إلى عالم التكوين (Yetzirah ,**יצירה**)، انقسمت مرة أخرى إلى أجزاء وشرارات صغيرة؛ وكذلك حين سقطت من **יצירה** إلى عالم الفعل (Asiyah ,**עשיה**)، انقسمت وتفرقت أكثر، إلى آلاف وعشرات الآلاف.

12 **ובזה יובן מה שנמשך הגלות כ״כ** [כל כך] **הרבה יותר מן י״ז מאות שנה וידוע שהכוונה הכל לברר הרפ״ח ניצוצים וכשיוגמרו הברורי׳** [הברורים] **יבא משיח בב״א** [במהרה בימינו אמן]**.**

ومن خلال هذا نفهم لماذا طال أمد المنفى كل هذا الطول، أكثر بكثير من ألف وسبعمائة سنة. ومن المعروف أن المقصود كله هو تنقية الشرارات الـ288، وحين تكتمل التنقيات سيأتي **משיח** (Moshiach) سريعًا في أيامنا.

וא״כ הוא תמוה וכי אפשר שלא נתברר עדיין רפ״ח נצוצים במשך רב כזה אשר דור הולך ודור בא וכל א׳ מישראל מברר חלקו שצריך לברר

فإذا كان الأمر كذلك، فهذا موضع استغراب: أيمكن أن الشرارات الـ288 لم تُنقَّ بعد طوال هذه المدة، التي «يمضي فيها جيل ويأتي جيل»، فيما ينقّي كل يهودي نصيبه الذي ينبغي له تنقيته؟

ומה גם שמספרן של ישראל שצריכי׳ לברר הרפ״ח הם ס״ר כיוצאי מצרים והרי עתה ב״ה ישראל רבים יותר ממספר זה יוסף ה׳ עליהם כו׳

ويزداد الأمر استغرابًا، لأن عدد اليهود الذين ينبغي لهم تنقية الشرارات الـ288 هو ستمائة ألف، كعدد الخارجين من مصر؛ أما الآن، فاليهود، بفضل **ה׳**، أكثر من هذا العدد: «ليزدهم **ה׳**</bdi>»، إلخ؛

וכ״ש [וכל שכן] **בזמן הקדמוני׳ שהי׳** [שהיה] **נמצא כפרים שהיו בהם יותר מס״ר כמ״ש בגמ׳** [בגמרא] **כפר שחליים כו׳.**

ولا سيما في الأزمنة القديمة، إذ كانت توجد قرى يزيد عدد سكانها على ستمائة ألف [فيها]، كما تذكر الجمارا عن قرية شحلايم، إلخ.

אלא שהוא משום שלמטה בעשייה נתפרדו הניצוצי׳ לאלפים ורבבות אין מספר ומספר רפ״ח הוא באצי׳ ושם הם ג״כ מספר ס״ר נשמות כלליי׳ שהם צריכים לברר רפ״ח חלקים גדולים הן הניצוצות שבאצי׳.

لكن [الجواب] هو أن الشرارات تفرقت في الأسفل، في عالم الفعل (**עשיה**, Asiyah)، إلى آلاف وربوات لا تُحصى. أما العدد 288 فهو في عالم الانبثاق (**אצילות**, Atzilus)، وهناك أيضًا يوجد عدد النفوس الكلية، وهو ستمائة ألف، التي ينبغي لها تنقية 288 جزءًا كبيرًا، أي الشرارات في **אצילות**.

וכמו שלמטה נתרבה מספר הנשמות כנ״ל כך נתרבו מאד הניצוצים לאלפי אלפים חלקים קטנים ולכך נמשך הגלות שעדיין לא נשלם כל הבירורים כו׳ וכשיושלם הבירור יבא הגואל בב״א [במהרה בימינו אמן]:

وكما ازداد في الأسفل عدد النفوس، على النحو الموضح أعلاه، كذلك ازدادت الشرارات كثيرًا، فصارت آلاف الآلاف من الأجزاء الصغيرة. لذلك طال أمد المنفى، إذ لم تكتمل التنقيات كلها بعد، إلخ؛ وحين تكتمل التنقية سيأتي المخلّص سريعًا في أيامنا.

13 **והנה כתי׳** [כתיב] **מה רבו מעשיך ה׳ כלם בחכמה עשית פי׳ שבחי׳ הרבוי שנעשׂ׳ ע״י שבה״כ** [שבירת הכלים] **הנ״ל בנבראי׳** [בנבראים] **שבבי״ע**

والآن، ورد: «ما أكثر أعمالك، يا **ה׳** (**הוי'** / **שם הוי'**, Havayah)! كلّها بحكمة صنعتها». ومعنى ذلك: أن الكثرة التي نشأت عن تحطّم الأوعية المذكور آنفًا في مخلوقات عالم الخلق (**בריאה**, Beriah)، وعالم التكوين (**יצירה**, Yetzirah)، وعالم الفعل (**עשיה**, Asiyah)،

ובפרט בעשי׳ [בעשיה] **הרבוי והפירוד גדול יות׳** [יותר] **שכל א׳ מובדל מחבירו ובבחי׳ יש ונפרד וזהו מה רבו מעשיך ה׳ כו׳.**

ولا سيما في **עשיה**، حيث تكون الكثرة والتفرّق أعظم، إذ ينفرد كلّ واحد عن نظيره ويكون موجودًا مستقلًا ومنفصلًا. وهذا هو معنى قوله: «ما أكثر أعمالك، يا **ה׳**،» إلخ.

14 **וכולם בחכ׳** [בחכמה] **עשית עשית הוא ל׳** [לשון] **תיקון שע״י החכ׳** [החכמה] **הם מתתקנים בבחי׳ עולם התיקון**

«صنعتَ الجميع بالحكمة»؛ فكلمة «صنعتَ» (**עשית**) تُستعمل بمعنى الإصلاح: فمن خلال الحكمة (**חכמה**, Chochmah) تُصلَح هذه الشظايا على مستوى عالم **תיקון**.

דהיינו שע״י החכ׳ [החכמה] **מגיע ונמשך בהם הביטול להיו׳** [להיות] **בטלים ונכללים אליו ית׳ ולהיו׳** [ולהיות] **מתחברין יחד ע״י״ז ולא יהיו מפורדים וזהו עבודת הישראל.**

أي إن إبطال الذات (**ביטול**, bittul) يبلغها من خلال الحكمة ويمتدّ فيها، حتى تكون في حالة إبطال الذات وتندرج في **ה׳**، تبارك؛ ومن خلال ذلك تتّحد معًا ولا تعود متفرّقة. وهذه هي خدمة الشعب اليهودي.

15 **וזאת תורת האדם לברר בירורין ולהעלותן מבחי׳ הפירוד לאחדות ה׳ וזהו אתה אחד ושמך אחד ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ.**

«وهذا تعليم الإنسان»: أن ينقّي ما ينبغي تنقيته ويرفعه من الانفصال إلى وحدانية **ה׳**. وهذا هو معنى: «أنت واحد، واسمك واحد، ومن مثل شعبك إسرائيل، أمة واحدة في الأرض؟»

פי׳ אתה היינו מהו״ע [מהותו ועצמותו] **ית׳ שהוא יחיד ומיוחד ב״ה. ושמך הוא בחי׳ הזיו והאור המתפשט ממנו הנק׳ אא״ס** [אור אין סוף] **ב״ה הוא ג״כ אחד בתכלית.**

المعنى: «أنت» هو ذاته، تبارك وتعالى، وهو الواحد المتفرّد، جلّ وعلا. و«اسمك» هو الإشراق والنور المنبسط منه، المسمّى النور اللانهائي (**אור אין סוף**, Or Ein Sof)، تبارك وتعالى؛ وهو أيضًا واحد على الإطلاق.

16 **ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ דהיינו שהם עושים בחי׳ אחד אפי׳** [אפילו] **בארץ שעם היות שבארץ הוא הפירוד היותר גדול כנ״ל שעיקר הפירוד והרבוי הוא בעשיי׳** [בעשייה]

«ومن مثل شعبك إسرائيل، أمة واحدة في الأرض»: أي إنهم يحققون الوحدة حتى في الأرض [في الأسفل]. فعلى الرغم من أن أشدّ التفرّق يوجد في الأرض [في الأسفل]، كما سبق شرحه، لأن التفرّق والكثرة يتركزان أساسًا في عالم الفعل (**עשיה**، Asiyah).

אעפ״כ [אף על פי כן] **הישראל ע״י עבודתן ותורתן הם עושים שם ג״כ אחד שהם מעלים הנצוצים שנפלו שם בשבה״כ** [בשבירת הכלים] **שיתעלו באחדות ה׳:**

ومع ذلك، يحقق الشعب اليهودي، من خلال خدمتهم وتوراتهم، الوحدة هناك أيضًا، إذ يرفعون الشرارات التي سقطت هناك عند تحطم الأوعية، لكي ترتفع إلى وحدة **ה׳**.

17 **וזהו והנה אנחנו מאלמים אלומים בתוך השדה. שזה הי׳** [היה] **ג״כ עבודת השבטים ראובן ושמעון כו׳**

وهذا هو معنى: «وها نحن نربط حُزَمًا في وسط الحقل». فكان هذا أيضًا عمل الأسباط، روبين (**ראובן**) وشمعون (**שמעון**)، إلخ.

שהיו מבררים הנצוצין שנפלו בבחי׳ פירוד בשבה״כ [בשבירת הכלים] **והיו מעלי׳** [מעליה] **אותן בבחי׳ מ״ן** [מיין נוקבין] **להתכלל במל׳ דאצי׳ ועי״ז היו מתחברים שם יחד והיו לאחדים שהרי נכללו באחדות ה׳ בבחי׳ מדת מלכותו ית׳.**

كانوا ينقّون الشرارات التي سقطت في حال من التفرّق عند تحطّم الأوعية، ويرفعونها بوصفها المياه الأنثوية (**מיין נוקבין**, mayin nukvin) لتندرج في الملكوت (**מלכות**, Malchus) في عالم الانبثاق (**אצילות**, Atzilus). وبذلك كانت تتّحد هناك وتصير واحدة، إذ كانت تندرج في وحدانية **ה׳**، في صفة ملكوته، ليكن مباركًا.

18 **וזהו פי׳ מאלמים אלומים. עד״מ כמו שקושרין העמרים שמקבצין כמה שבולים רבים מאד ומחברין אותן וקושרין אותן באגודה אחת**

وهذا هو معنى «ربط الحزم». وعلى سبيل المثال، يشبه ذلك ربط الحزم: إذ يجمع المرء سيقانًا كثيرة جدًا، ويضمّ بعضها إلى بعض، ويربطها في حزمة واحدة،

וזהו הנק׳ אלומה כידוע והרי מתחלה היו השבולים מפורדים זמ״ז [זה מזה] **ועי״ קשירה זו היו לאחדים.**

وهذا ما يُسمّى حزمة سنابل، كما هو معروف. ففي البداية كانت السيقان منفصلة بعضها عن بعض، ثم صارت بهذا الربط واحدة.

כמו״כ [כמו כן] **ממש הוא ענין הבירורים והעלאת הנצוצות הנ״ל כשמעלין אותן מטורי דפרודי להתכלל בבחי׳ מ״ן** [מיין נוקבין] **באחדות ה׳ שנמצא נעשו ונכללו בבחי׳ אחד ממש ממה שהיו בתחלה בבחי׳ פירוד ורבוי כנ״ל.**

وكذلك تمامًا شأن التنقية ورفع الشرارات المذكورة أعلاه: فعندما تُرفع من «جبال الانفصال» لكي تندرج، بوصفها المياه الأنثوية (**מ״ן**, mayin nukvin)، في وحدانية **ה׳**، تكون قد صارت واحدة حقًا، وأُدرجت في الوحدة، بعد أن كانت في البداية على حال التفرّق والكثرة، كما ذُكر أعلاه.

19 **וזהו מאלמים אלומים היינו העלאת הנצוצות בבחי׳ מ״ן** [מיין נוקבין] **בתוך השדה הוא בחי׳ חקל תפוחין שהיא מל׳ דאצי׳ שלשם נכלל המ״ן** [המיין נוקבין] **כנודע.**

وهذا هو «ربط الحزم»، أي رفع الشرارات بوصفها المياه الأنثوية (**מ״ן**, mayin nukvin)، «في وسط الحقل»، وهو مستوى «حقل التفاح»، أي الملكوت (**מלכות**, Malchus) في عالم الانبثاق (**אצילות**, Atzilus)، حيث تُضم المياه الأنثوية، كما هو معروف.

ועוד זאת מה שנק׳ העלאת מ״ן [מיין נוקבין] **בלשון מאלמים אלומים. מלשון אלם שאינו יכול לדבר.**

وفضلًا عن ذلك، فإن تسمية رفع المياه الأنثوية «ربط الحزم» (**מאלמים אלומים**, me'almim alumim) ترجع إلى لفظ أخرس (**אלם**, illem)، أي شخص لا يستطيع الكلام.

הואיל וענין העלאת מ״ן [מיין נוקבין] **הוא בחי׳ בטול היש שנתבטל ממש להכלל בה׳ הרי אז הוא בבחי׳ אלם שאינו יכול לדבר ולהשפיע לזולתו שזהו בחי׳ יש.**

ولأن رفع المياه الأنثوية هو مستوى إبطال الذات (**ביטול**, bittul)، حيث يُبطِل المرء شعوره بأنه كيان قائم بذاته حقًا لكي يندرج في **ה׳**، فإنه يكون عندئذٍ كالأخرس، لا يستطيع الكلام ولا العطاء لغيره؛ [فالعطاء لغيره] هو مستوى الكيان القائم بذاته.

וכיון שעיקר העלאה זו הוא בחי׳ הבטול ע״כ הוא הפוך ההשפעה ונק׳ אלם (וכענין איידי דטריד למיבלע כו׳ עמ״ש ע״פ התוספתא דבשלח)(ד׳ נ״א) **בענין אגלידו מיא כו׳**

وبما أن جوهر هذا الرفع هو إبطال الذات، فهو على النقيض من العطاء [للآخرين]، ولذلك يُسمّى «خرسًا». (وهذا يشبه الفكرة القائلة: «لأنه منشغل بالابتلاع»، وما إلى ذلك؛ انظر ما شُرح بشأن التوسفتا في بشلح (ص. 51) في مسألة «تجمّدت المياه»، وما إلى ذلك؛

ועמ״ש בטעם שהמסעות היו מ״ב וסה״ע [וספירת העומר] **הוא מ״ט ימים כי בסה״ע** [בספירת העומר] **שהוא המשכות יש בכל מדה בחי׳ גילוי מל׳ דחסד כו׳ משא״כ במסעות העלאות הפוך הגילוי כו׳ ע״ש.**

وانظر أيضًا ما شُرح عن سبب كون الرحلات اثنتين وأربعين، في حين أن عدّ العومر يمتد تسعة وأربعين يومًا: ففي عدّ العومر، وهو عملية إمداد من الأعلى إلى الأسفل، يوجد في كل صفة مستوى من انكشاف **מלכות של חסד**، وما إلى ذلك؛ أما الرحلات فهي صعود، على النقيض من الانكشاف، وما إلى ذلك؛ فانظر هناك.)

כי הנה הדבור שבאדם אינו צריך לו רק בשביל לדבר לזולתו אבל כשהוא בפ״ע [בפני עצמו] **א״צ** [אין צריך / אינו צריך] **לדבר.**

فالإنسان لا يحتاج إلى الكلام إلا لكي يتكلم مع غيره؛ أما حين يكون وحده، فلا يحتاج إلى الكلام.

וכך יובן למעלה בנמצאים הרוחניים ענין בחי׳ הדבור שבהם (כמו שמצינו בגמ׳ [בגמרא] **שתי רוחות מספרות כו׳) הוא בחי׳ כח ההשפעה לזולתו מעילה לעלול**

وهكذا يمكن فهم مستوى الكلام في الموجودات الروحية أعلاه (كما نجد في الجمارا (**גמרא**, Gemara): «روحان تتحدثان»، وما إلى ذلك): فهو قوة العطاء لغيرها، من العلة إلى المعلول.

וזהו כשהעילה הוא מהות בפ״ע [בפני עצמו] **אז יכול להשפיע להעלול שלו**

وهذا ممكن [حين تكون] العلة كيانًا قائمًا بذاته؛ فعندئذٍ تستطيع أن تعطي لمعلولها.

אבל בהיותו דבוק בעילתו וטרוד לקבל שפע לעצמו אז הוא בבחי׳ בטול לעילתו ואין בו כח להשפיע לזולתו מצד עוצם ביטולו כו׳.

ولكن حين يكون متصلًا بعلّته ومنشغلًا بتلقّي الفيض لنفسه، يكون حينئذ في حالة إبطال الذات (**ביטול**, bittul) إزاء علّته، ولا تكون له قدرة على العطاء لغيره، لشدة إبطال الذات لديه، إلخ.

20 **ובחי׳ בטול זה שדבוק בעילתו הוא עד״מ העובר כשהוא בבטן אמו שאינו מהות בפ״ע** [בפני עצמו] **רק אוכל ממה שאמו אוכלת כו׳ אלא לאחר הלידה נעשה יש בפ״ע** [בפני עצמו] **עד שיכול אח״כ לדבר לזולתו כו׳.**

وهذا الإبطال الذاتي (**ביטול**, bittul)، أي كونه متصلاً بعلته، يشبه من باب التمثيل الجنينَ حين يكون في بطن أمه: فهو ليس كياناً قائماً بذاته، بل «يأكل مما تأكل أمه» إلخ. ولا يصبح كياناً قائماً بذاته إلا بعد الولادة، حتى إنه يستطيع بعد ذلك أن يتكلم مع غيره إلخ.

21 **ועד״ז יובן בענין הבירורי׳** [הבירורים / הבירורין] **שעולים בבחי׳ מ״ן** [מיין נוקבין] **ונכללים בבחי׳ עבור ביסוד דנוק׳** [דנוקבא]

وعلى هذا النحو يُفهَم شأن عمليات التصفية التي ترتفع على هيئة المياه الأنثوية (**מ״ן**, mayin nukvin)، وتُدرج، على نحو الحمل، في الأساس (**יסוד**, Yesod) للجانب الأنثوي / صفة الملكوت (**נוקבא**, Nukva).

דהיינו שמתחלה היו בבחי׳ יש ודבר בפ״ע [בפני עצמו] **והי׳** [והיה] **יכול להשפיע לזולתו אבל כשנכלל בבחי׳ מ״ן** [מיין נוקבין] **שהוא בחי׳ בטול לאוא״ס** [לאור אין סוף] **ב״ה ודבוק בו בתכלית ה״ז** [הרי זה] **בחי׳ עבור שאז אינו מהות בפ״ע** [בפני עצמו] **רק אוכל ממה שאמו אוכלת**

أي إنها كانت في البداية كيانًا قائمًا بذاته، وكان في وسعها أن تعطي غيرها؛ لكن حين تُدرج ضمن **מ״ן**، وهي حالة إبطال الذات (**ביטול**, bittul) إزاء النور اللانهائي (**אור אין סוף**, Or Ein Sof)، تبارك هو، وتكون متصلة به اتصالًا تامًا، فهذه هي حال الحمل؛ إذ لا تعود كيانًا قائمًا بذاته، بل «لا تأكل إلا مما تأكل أمها».

ולפיכך נק׳ אז אלומים מלשון אלמים שאינו יכול לדבר ולהשפיע לזולתו מצד עוצם הביטול כמשל העובר כו׳

ولذلك تُدعى حينئذٍ حُزَمًا (alumim ,**אלומים**)، من لفظ البُكم (illemim ,**אלמים**)، الذين لا يستطيعون الكلام والعطاء لغيرهم من شدة إبطال الذات، كما في تشبيه الجنين، وما إلى ذلك؛

משא״כ קודם העלאה זו ועבור זה הי׳ [היה] **בבחי׳ יש לדבר ולהשפיע כו׳ אלא שע״י העלאה זו נעשה בחי׳ אלמים.**

أما قبل هذا الارتفاع وهذا الحمل، فكانت في حال كيان قائم بذاته، قادرة على الكلام والعطاء، وما إلى ذلك؛ غير أن هذا الارتفاع جعلها في حال البُكم.

22 **ועד״ז יובן שיש ג״כ עבור שני לאחר הלידה כמ״ש בע״ח** [בעץ חיים] **והיינו בשביל המשכת מוחין דגדלות צריך לבא מתחלה בבחי׳ הבטול בתכלית וזהו העבור שני**

وبالطريقة نفسها يُفهم أن هناك أيضًا حملًا ثانيًا بعد الولادة، كما ورد في إيتس حاييم (**עץ חיים**). أي إنه لكي يجذب القوى العقلية الناضجة (mochin degadlus ,**מוחין דגדלות**) إلى أسفل، لا بد أن يدخل أولًا في حال إبطال الذات (bittul ,**ביטול**) التام. وهذا هو الحمل الثاني:

דהיינו שלאחר שהיו לו מוחין והי׳ [והיה] **יכול להשפיע לזולתו. עתה מתכלל בבחי׳ עבור בתכלית הבטול** (ונעשה בחי׳ אלם כנ״ל) **כדי שע״י בטול זה יומשך לו אח״כ מוחין דגדלות מא״ס ב״ה.**

أي إنه بعد أن كان قد امتلك عقلًا وصار قادرًا على الإفاضة على غيره، يدخل الآن في حال الحمل، في إبطال الذات التام (ويصير أبكم، كما تقدّم)، لكي تُجذب إليه بعد ذلك **מוחין דגדלות** من اللامتناهي (Ein Sof ,**אין סוף**)، المبارك.

והנה כ״ז [כל זה] **הי׳** [היה] **עבודת השבטי׳** [השבטים] **שהן בעולם הבריאה (לבד מיוסף שהוא מאצי׳ כדלקמן אי״ה** [אם ירצה השם]**) והם מרכבה לבחי׳ מל׳ דאצי׳**

وهذا كله كان عمل الأسباط، وهم في عالم الخلق (Beriah ,**בריאה**) (باستثناء يوسف (**יוסף**)، الذي هو من عالم الانبثاق (Atzilus ,**אצילות**)، كما سيُشرح لاحقًا، إن شاء **ה׳**)، وهم مركبة لصفة الملكوت (Malchus ,**מלכות**) في عالم الانبثاق.

והוא כענין י״ב בקר שהיו בים של שלמה שהן י״ב בחי׳ שבראש הבריאה והים עומד עליהם הוא בחי׳ מל׳ דאצי׳.

وهذا نظير الثيران الاثني عشر في بحر سليمان (**שלמה**): فهي المراتب الاثنتا عشرة في أعلى **בריאה**، والبحر القائم عليها هو مستوى **מלכות** في **אצילות**.

ולזאת עיקר עבודתם והעלאת מ״ן [מיין נוקבין] **מהבירורים שבירורו בבי״ע היה מגיע עד המל׳ דאצי׳ ולשם הי׳** [היה] **נכלל בבחי׳ מ״ן** [מיין נוקבין].

ولذلك لم يبلغ جوهر عملهم ورفعهم المياه الأنثوية (**מ״ן**, mayin nukvin) من عمليات التصفية التي أتموها في **בריאה**، وعالم التكوين (**יצירה**, Yetzirah)، وعالم الفعل (**עשיה**, Asiyah)، إلا صفة **מלכות** في **אצילות**؛ وهناك أُدرج هذا الرفع بوصفه مياهًا أنثوية.

23 **וזהו מאלמים אלומים בתוך השדה כנ״ל. אמנם ידוע שהמ״ן** [שהמיין נוקבין] **אע״פ** [אף על פי] **שכבר נכלל בבחי׳ מל׳ עדיין הוא צריך בירור שני ע״י המ״ד** [המיין דוכרין].

وهذا هو معنى «ربط الحزم في وسط الحقل»، كما سبق شرحه. غير أنه معلوم أن المياه الأنثوية (**מ״ן**، mayin nukvin)، وإن كانت قد اندرجت بالفعل في الملكوت (**מלכות**، Malchus)، لا تزال بحاجة إلى تنقية ثانية بواسطة المياه الذكورية (**מ״ד**، mayin duchrin).

והוא שנמשך מ״ד [מיין דוכרין] **דז״א לברר המ״ן** [המיין נוקבין] **דנוק׳** [דנוקבא] **וזהו ענין יחוד זו״נ** [זעיר אנפין ונוקבא].

أي إن المياه الذكورية لوجه المصغّر (**ז״א / זעיר אנפין**، Z'eir Anpin) تُستجلب إلى الأسفل لتنقية المياه الأنثوية للجانب الأنثوي / صفة الملكوت (**נוקבא**، Nukva)، وهذا هو اتحاد وجه المصغّر والجانب الأنثوي.

והענין כי אע״פ [אף על פי] **שנתבררו הנצוצות ונכללו בבחי׳ מ״ן** [מיין נוקבין] **שהוא בחי׳ בטול לאלקות כנ״ל עכ״ז** [עם כל זה] **א״א להם להתייחד ממש באלקותו ית׳ (כמו שהיו קודם שבה״כ** [שבירת הכלים] **שהיו בחי׳ אלקות ממש מי״ס** [מי׳ ספירות] **דתהו) עד שיומשך עליהם גילוי שם מ״ה** [שם מ״ה] **דאצי׳ ועי״ז יתבררו בירור שני והוא העיקר.**

والتفسير هو أنه، على الرغم من أن الشرارات قد نُقّيت وأُدرجت بوصفها مياهًا أنثوية، وهو جانب من إبطال الذات (**ביטול**، bittul) أمام الإلهية، كما سبق شرحه، فإنها مع ذلك لا تستطيع أن تتحد اتحادًا حقيقيًا بألوهيته، كما كانت قبل تحطّم الأوعية، حين كانت إلهية بالفعل، من الصفات المنبثقة (**ספירות**، Sefiros) العشر لعالم **תהו** (Tohu). ولا يتحقق ذلك حتى يُستجلب إليها انكشاف اسم **מ״ה** (Mah) في عالم الانبثاق (**אצילות**، Atzilus)؛ فبهذا تُنقّى تنقية ثانية، وهي التنقية الأساسية.

יען בחכ׳ [בחכמה] **דוקא אתברירו שהוא בחינת המ״ד** [המיין דוכרין] **כי הבירור הראשון הי׳** [היה] **רק שיהי׳** [שיהיה] **בהם בחי׳ בטול היש**

لأن التنقية تتحقق على وجه الخصوص من خلال الحكمة (Chochmah ,**חכמה**)، وهي مستوى المياه الذكورية؛ إذ لم تكن التنقية الأولى إلا أن يتحقق فيها إبطال إحساسها بكونها شيئًا.

וזהו רחוק עדיין מאלהות מאד דאיהו וגרמוהי חד שהם בבחי׳ בטול אמיתי אלא ע״י שנמשך בהן בחי׳ מ״ד [מיין דוכרין] **שהוא הארת שם מ״ה** [שם מ״ה] **לבררם אז נכללו בבטול אמיתי באלקו׳.**

وهذا لا يزال بعيدًا جدًا عن الإلهية، حيث «هو وأوعيته (ihu vegarmohi ,**איהו וגרמוהי**) واحد»، في حال الإبطال الحقيقي للذات. ولا تندرج الشرارات في الإبطال الحقيقي للذات في الإلهية إلا حين تُستجلب إليها المياه الذكورية، وهي إشراقة اسم **מ״ה**، لتنقيتها.

24 **וכמשל באדם שמברר בירורים ע״י שאוכל ושותה ואח״כ מתפלל באהוי״ר** [באהבה ויראה] **ע״י כח זה שאכל ושתה שנמצא נכללו החיות של המאכלים והמשקים שנפלו בשבה״כ** [בשבירת הכלים] **בבחי׳ האוי״ר** [האהבה ויראה] **שלו**

يشبه ذلك إنسانًا يُجري عمليات تنقية بتناوله الطعام والشراب، ثم يصلّي بعد ذلك بالحب والخشية (ahavah ,**אהבה ויראה** v'yirah)، مستعينًا بالقوة التي اكتسبها مما أكل وشرب؛ وبذلك تندرج قوة الحياة (chayus ,**חיות**) الكامنة في الأطعمة والأشربة، التي سقطت في انكسار الأوعية، في **אהבה ויראה** لديه.

ועכ״ז [ועם כל זה] **הוא עדיין רחוק ממהו׳ אחד האמת אלא כשע״י העלאת מ״ן** [מיין נוקבין] **דאוי״ר** [דאהבה ויראה] **שלו נמשכו לו דו״ר** [דחילו ורחימו] **מלמעלה מאת ה׳ שתפול עליו אימה כו׳ אז יוכללו באוי״ר** [באהבה ויראה] **זו שנמשכי׳** [שנמשכים / שנמשכין] **מלמעלה מבחי׳ אלקות ממש ועד״ז הוא בירור שני דמ״ד** [דמיין דוכרין]**.**

ومع ذلك، فما يزال هذا بعيدًا عن ماهية الواحد الحق؛ إلى أن تُرفع، من خلال **אהבה ויראה** لديه، المياه الأنثوية (**מיין נוקבין**, mayin nukvin) [الناشئة من الأسفل]، فيُستمدّ إليه من الأعلى، من **ה׳**، **אהבה ויראה**، حتى «تقع عليه الهيبة»، إلخ. عندئذٍ تندرج في **אהבה ויראה** هذه، المستمدّة من الأعلى، من الإلهية الحقيقية ذاتها. وعلى هذا النحو تكون التنقية الثانية بواسطة المياه الذكورية (**מיין דכורין**, mayin duchrin) [النازلة من الأعلى].

25 **ואפי׳** [ואפילו] **ר״ע** [רבי עקיבא] **שיצתה נשמתו באחד עכ״ז** [עם כל זה] **הרי מס״נ** [מסירות נפש] **של הנברא רחוק עדיין מאלקות אלא שנמשך עליו הארה מבחי׳ אחד האמת ואז נכלל מס״נ** [מסירות נפש] **שלו בבחי׳ אחד ממש.**

وحتى في حالة الحاخام عقيبا (**עקיבא**)، الذي فارقت روحه جسده وهو يقول «واحد»، فإن التضحية بالنفس (**מסירות נפש**, mesirus nefesh) التي يبذلها كائن مخلوق تظل بعيدة عن الألوهية؛ غير أن إشراقًا من مستوى أو جانب (**בחינה**, bechinah) «الواحد الحق» أُفيض عليه، وعندئذ أُدرجت تضحيته بالنفس في الوحدة الفعلية نفسها.

וזהו ענין למהוי אב״א [אחד באחד] **שבחי׳ א׳ דיחו״ת** [דיחודא תתאה] **בטול היש נכלל ביחו״ע** [ביחודא עילאה] **בטול אמיתי כו׳.**

وهذا هو معنى «أن يكون واحدًا مع الواحد»: فالـ«واحد» في الوحدة السفلى (**יחודא תתאה**, yichuda tata'ah)، أي إبطال إحساس المرء بأنه شيء، يندرج في الوحدة العليا (**יחודא עילאה**, yichuda ila'ah)، أي إبطال الذات الحقيقي، إلخ.

26 **ובחי׳ מ״ד** [מיין דוכרין] **זה הנמשך לברר המ״ן** [המיין נוקבין] **דנוק׳** [דנוקבא] **זהו מדרגת יוסף הצדיק שהוא בחי׳ ונהר יצא מעדן להשקות את הגן שהגן הוא בחי׳ מל׳ ועד שם נמשך בחי׳ נהר הנביעה מאא״ס** [מאור אין סוף] **ב״ה**

وهذا المستوى من المياه الذكورية (**מים דכורין**، mayin duchrin) التي تُنزَّل لتنقية المياه الأنثوية (**מים נוקבין**، mayin nukvin) التابعة للجانب الأنثوي / صفة الملكوت (**נוקבא**، Nukva)، هو مستوى يوسف (**יוסף**) الصالح (**צדיק**، tzaddik)، الذي يمثّل مستوى «وخرج نهر من عدن ليسقي الجنة». والجنة هي مستوى الملكوت (**מלכות**، Malchus)، أما النهر الجاري المنبثق من النور اللانهائي (**אור אין סוף**، Or Ein Sof)، مباركٌ هو، فيمتد إلى هناك؛

והוא בחי׳ הארת הקו״ח [הקו והחוט] **ושם מסתיים ואינו נמשך בבי״ע לכך הם עלמא דפרודא ומשם יפרד כו׳.**

إنه إشراق خط النور (**קו**، kav) والخيط (**חוט**، chut)، وهناك ينتهي ولا يمتد إلى عالم الخلق (**בריאה**، Beriah) وعالم التكوين (**יצירה**، Yetzirah) وعالم الفعل (**עשיה**، Asiyah). ولهذا فهي عالَم الانفصال، و«من هناك ينقسم»، إلخ.

אלא שיוסף הוא צדיק שמקשר וממשיך הארת אא״ס [אור אין סוף] **בבי״ע והיינו ע״י שהנבראים נכללים בבחי׳ מ״ן** [מיין נוקבין] **בהמל׳ דאצי׳ כנ״ל ויוסף ממשיך הארת אא״ס** [אור אין סוף] **ב״ה במל׳ לברר את המ״ן** [המיין נוקבין] **בירור שני שיהיו נכללים באלקותו ממש כנ״ל**

لكن يوسف هو **צדיק** يربط العوالم وينزّل إشراق **אור אין סוף** إلى **בריאה** و**יצירה** و**עשיה**. ومعنى ذلك أن المخلوقات تندرج بوصفها مياهًا أنثوية في **מלכות** في **אצילות**، كما أوضحنا آنفًا؛ وينزّل يوسف إشراق **אור אין סוף** إلى **מלכות** لتنقية المياه الأنثوية تنقية ثانية، حتى تندرج في **אלקותו ממש**، كما أوضحنا آنفًا.

והארה זו היא בחי׳ הארת הקו וחוט דאא״ס [דאור אין סוף] **וזהו בחי׳ ונהר יצא להשקות כו׳ כנ״ל.**

وهذا الإشراق هو إشراق خط النور والخيط من **אור אין סוף**، وهذا هو معنى «وخرج نهر ليسقي»، إلخ، كما أوضحنا آنفًا.

27 **ונמצא מדרגת הבירור דיוסף הוא למעלה מעלה מהבירור של השבטים שבירור של השבטים הוא שמעלים מ״ן** [מיין נוקבין] **במל׳ דאצי׳ ועדיין לא נהפך לאלהות ממש עד שיוסף ממשיך המ״ד** [המיין דוכרין]

يتبيّن أن مرتبة تصفية يوسف (**יוסף**) أعلى بكثير من تصفية الأسباط. فتصفية الأسباط هي أنهم يرفعون المياه الأنثوية (**מיין נוקבין**, mayin nukvin) إلى الملكوت (**מלכות**, Malchus) في عالم الانبثاق (**אצילות**, Atzilus)، لكن ما يرفعونه لم يتحول بعد إلى ألوهية فعلية، حتى يجذب يوسف المياه الذكورية (**מיין דוכרין**, mayin duchrin) إلى أسفل،

שהוא הארת אא״ס [אור אין סוף] **שמלובש בחכמה שזהו ונהר יצא מעדן כו׳ ובחכמה אתבררו בירור ב׳ ואזי נכלל המ״ן** [המיין נוקבין] **באלקות ממש שהיא התכללות יחו״ת** [יחודא תתאה] **ביחו״ע** [ביחודא עילאה] **כנ״ל.**

وهي إشراقة النور اللانهائي (**אור אין סוף**, Or Ein Sof) المتلبّسة بالحكمة (**חכמה**, Chochmah)؛ وهذا هو «ونهر خرج من عدن»، إلخ. «وبالحكمة تتم تصفيتهم» في التصفية الثانية، وعندئذ تندرج المياه الأنثوية في الألوهية الفعلية، وهو اندراج الوحدة السفلى (**יחודא תתאה**, yichuda tata'ah) في الوحدة العليا (**יחודא עילאה**, yichuda ila'ah)، كما ذُكر أعلاه.

28 **והיינו מ״ש והנה אנחנו מאלמים אלומים בתוך השדה שהוא הבירורים מבי״ע להעלותן בבחי׳ מ״ן** [מיין נוקבין] **במל׳ כנ״ל.**

وهذا هو المكتوب: «وها نحن نربط حزمًا في وسط الحقل»: فهذه هي التنقيحات من عالم الخلق (**בריאה**, Beriah)، وعالم التكوين (**יצירה**, Yetzirah)، وعالم الفعل (**עשיה**, Asiyah)، لرفعها بوصفها المياه الأنثوية (**מים נוקבין**, mayin nukvin) إلى الملكوت (**מלכות**, Malchus)، كما شُرح أعلاه.

ויוסף עצמו בירר בירור זה הראשון ג״כ אף ששרשו משם מ״ה [שם מ״ה] **דאצי׳ שהוא בחי׳ המ״ד** [המיין דוכרין] **אעפ״כ** [אף על פי כן] **מאחר שנתלבש למטה בגוף היה צריך לברר בירור זה התחתון ג״כ כשאר אחיו**

ويوسف (**יוסף**) نفسه نقّح هذا التنقيح الأول أيضًا؛ فعلى الرغم من أن جذره من اسم **מ״ה** (Mah) في عالم الانبثاق (**אצילות**, Atzilus)، وهو مستوى المياه المذكرة (**מים דוכרין**, mayin duchrin)، فإنه، لما كان متلبسًا في الأسفل بجسد، كان عليه أيضًا أن ينقّح هذا التنقيح السفلي، كسائر إخوته.

וזהו והנה אנחנו מאלמים כו׳ שכולנו שוים בזה להעלות מ״ן [מיין נוקבין] **במל׳.**

وهذا هو معنى «وها نحن نربط»، إلخ: إننا جميعًا متساوون في هذا، أي في رفع **מים נוקבין** إلى **מלכות**.

אלא שלאחר בירור זה והנה קמה אלומתי כו׳ שנמצא בו מעלה יתירה מצד שרשו בשם מ״ה [שם מ״ה] **דאצי׳ שעי״ז מדרגתו הוא להוריד מ״ד** [מיין דוכרין] **לברר בירור שני את המ״ן** [המיין נוקבין] **שכבר העלו במל׳.**

لكن بعد هذا التنقيح، «وها قد قامت حزمتي»، إلخ، يتبين أن له ميزة إضافية بسبب جذره في اسم **מ״ה** في عالم الانبثاق؛ ومن ثم فإن مرتبته هي أن يُنزل **מים דוכרין**، لينقّح بالتنقيح الثاني **מים נוקבין** التي سبق أن رفعوها إلى **מלכות**.

29 **ובירור זה אין בכח שאר השבטים שהן בבריאה כו׳ שלמטה מטה מאצי׳. וזהו תסובנה אלומותיכם ותשתחוין לאלומתי בבחי׳ בטול ממש**

وهذا التنقيح ليس في قدرة الأسباط الأخرى، الذين هم في عالم الخلق (**בריאה**, Beriah)، إلخ، وهو أدنى بكثير من عالم الانبثاق (**אצילות**، Atzilus). وهذا هو معنى: «أحاطت حزمكم بحزمتي وانحنت لها»، في مستوى إبطال الذات الحقيقي (**ביטול**، bittul).

כי בלעדי המ״ד [המיין דוכרין] **דיוסף לא נכלל המ״ן** [המיין נוקבין] **שלהם באלקות ממש רק שע״י המ״ד** [המיין דוכרין] **דיוסף שמבררם בירור ב׳ שיוכללו בביטול אמיתי דמ״ה** [דשם מ״ה]

فمن دون المياه الذكورية (**מ״ד**, mayin duchrin) الخاصة بيوسف، لم تكن المياه الأنثوية (**מ״ן**, mayin nukvin) التي لهم لتندرج في الألوهية الفعلية؛ وإنما تندرج فيها بوساطة المياه الذكورية الخاصة بيوسف، التي تنقّيهم بالتنقيح الثاني، لكي يندرجوا في إبطال الذات الحقيقي لاسم **מ״ה** (Mah).

וזהו ותשתחוין כו׳ ואז הוא שנכללו באלקות כנ״ל (ועמ״ש בענין ב׳ בירורים אלו ע״פ ואלה שמות):

وهذا هو معنى «وانحنوا...»؛ فعندئذ يندرجون في الألوهية، كما شُرح أعلاه. (وراجع ما ورد في شأن هذين التنقيحين في تفسير الآية «وهذه هي الأسماء».)

30 **והנה להבין ביאור ענין ותשתחוין לאלומתי. גם ענין החלום השני השמש והירח כו׳ משתחוים לי שהדברים מגיעים ליעקב וכמ״ש ואביו שמר כו׳.**

والآن، لفهم شرح معنى «وانحنت الحزم لحزمتي»، وكذلك شأن الحلم الثاني: «الشمس والقمر... ينحنيان لي»، إذ إن الكلام يتناول يعقوب (**יעקב**)، كما ورد: «وأبوه حفظ [الأمر]»، إلخ:

איך יתכן שיעקב שהוא למעלה במדרגה מיוסף כי הוא בחי׳ גוף ויוסף בחי׳ ברית ואע״ג [ואף על גב] **דגוף וברית כחדא מ״מ הוא גבוה כו׳ א״כ איך ישתחוה ליוסף וזה תמוה.**

كيف يمكن أن يعقوب، وهو أعلى مرتبة من يوسف، إذ هو مستوى الجسد [الجمال (**תפארת**, Tiferes)]، ويوسف مستوى العهد [الأساس (**יסוד**, Yesod)]، ومع أن «الجسد والعهد يُعدّان واحدًا»، فهو مع ذلك أعلى، إلخ؛ فكيف ينحني إذن ليوسف؟ إن هذا لأمر محيّر.

אך הענין כי השתחוואה כוללת ב׳ בחי׳. הא׳ בחי׳ בטול שבטל ומשתחוה כו׳ כמו וצבא השמים לך משתחוים שהם מתבטלים כו׳. הב׳ הוא ענין המשכה שמרכין ראשו וממשיכו למטה.

لكن الأمر هو أن الانحناء يشتمل على جانبين. الأول هو إبطال الذات (**ביטול**, bittul): يكون المرء في حال من إبطال الذات وينحني، إلخ، كما في قوله: «وجند السماء ينحنون لك»، فهم في حال **ביטול**، إلخ. والثاني هو معنى الاستجلاب إلى الأسفل: يحني المرء رأسه ويجذب [الرأس] إلى الأسفل.

31 **ובאמת הא בהא תליא שע״י הבטול גורם ההמשכה כו׳. וכן ידוע ג״כ מהשתחוואה שבש״ע** [שבשמונה עשרה] **באמרו בא״י** [ברוך אתה ה׳] **שהוא בחי׳ בטול וגם המשכה ע״י שמרכין ראשו וממשיך מבחי׳ ברוך בבחי׳ אתה כמבואר בפע״ח** [בפרי עץ חיים].

والحق أن الأمرين يتوقف أحدهما على الآخر، إذ إن إبطال الذات (**ביטול**, bittul) هو الذي يحقّق إنزال النور، إلخ. وهذا معروف أيضًا من الانحناء في صلاة الثماني عشرة (**שמונה עשרה**, Shemoneh Esreh)، حين يقول المرء: «مبارك أنت، **ה׳**» (اسم **ה׳** (**הוי׳ / שם הוי׳**, Havayah)): فهذا **ביטול**، وهو أيضًا إنزال للنور، إذ يخفض رأسه ويجذب من مستوى «مبارك» إلى مستوى «أنت»، كما ورد شرحه في بري عيتس حاييم (**פרי עץ חיים**).

32 **ועד״ז יובן ענין ותשתחוין לאלומתי. כי הנה השבטים כשהעלו מ״ן** [מיין נוקבין] **במלכות וצריכים לעורר המשכת מ״ד** [מיין דוכרין] **דאצילות שעי״ז עיקר הבירור.**

وعلى هذا النحو يُفهم معنى «وسجدوا لحزمتي». فعندما رفع الأسباط المياه الأنثوية (**מ״ן**, mayin nukvin) إلى الملكوت (**מלכות**, Malchus)، احتاجوا إلى إثارة إنزال المياه الذكورية (**מ״ד**, mayin duchrin) من عالم الانبثاق (**אצילות**, Atzilus)، ومن خلال ذلك تتمّ التصفية الأساسية.

ובאמת אין המ״ד [המיין דוכרין] **נמשך אלא לאחר שיש העלאת מ״ן** [מיין נוקבין] **כי לית ברכתא שריא באתר ריקניא רק כשיש כלי אז שורה האור והמ״ן** [והמיין נוקבין] **הוא כלי להמ״ד** [להמיין דוכרין]**.**

وفي الحقيقة، لا تنزل **מ״ד** إلا بعد رفع **מ״ן**، إذ «لا تحلّ البركة في موضع خالٍ»: فلا يستقرّ النور إلا حيث يوجد وعاء، و**מ״ן** هو الوعاء لـ**מ״ד**.

לכן כדי לעורר המשכת מ״ד [מיין דוכרין] **דיוסף היה צ״ל תחלה העלאת מ״ן** [מיין נוקבין] **דהשבטים בבחינת בטול לעורר המשכה זו. גם יובן זה ממשל גשמי בזיוג זכר ונקבה שאין קישוי אלא לדעת.**

ولذلك، لكي يُثار إنزال **מ״ד** الخاص بيوسف (**יוסף**)، كان لا بدّ أولًا من رفع الأسباط لـ**מ״ן** في حال إبطال الذات (**ביטול**, bittul)، لإثارة هذا الإنزال. ويُفهم هذا أيضًا من تشبيه محسوس باتحاد الذكر والأنثى، إذ «لا تحصل الاستثارة إلا عن قصد».

33 **וכשהנקבה עורכת שולחנה אז נתעורר תאות הזכר כו׳. וזהו והנה תסובינה אלומותיכם שעשו הכלי והעלאת מ״ן** [מיין נוקבין] **ותשתחוין לאלומתי.**

وحين تهيئ المرأة مائدتها، تستيقظ عند الرجل الرغبة، إلخ. وهذا هو قوله: «وها إن حزمكم قد دارت»، إذ صنعوا الوعاء ورفعوا المياه الأنثوية (**מ״ן**, mayin nukvin [المياه الصاعدة من الأنثى])، «وانحنت لحزمتي».

ובהשתחואה זו עשו ב׳ בחי׳ א׳ הבטול שלהם לאור א״ס הב׳ שעי״ז עשו ג״כ ההמשכה שיומשך המ״ד [המיין דוכרין]

وفي هذا الانحناء فعلوا أمرين: أولًا، أَبطلوا ذواتهم أمام النور اللانهائي (**אור אין סוף**, Or Ein Sof)؛ وثانيًا، حققوا بذلك أيضًا الإنزال، كي تُنزَل المياه الذكورية (**מ״ד**, mayin duchrin [المياه النازلة من الذكر]).

דהיינו שיומשך הארת הא״ס בבחי׳ יוסף והמשכה זו שעשו הם היינו שיומשך בחי׳ האו״פ [האור פנימי] **ביוסף. ואמנם השתחואה דיעקב היה רק ענין המשכה לבדה שהמשיך בחי׳ המקיף ליוסף כו׳.**

أي إن تُنزَل إضاءة اللامتناهي (**אין סוף**, Ein Sof) إلى مستوى يوسف؛ وكان الإنزال الذي حققوه هو أن يُنزَل النور الداخلي في يوسف. أما انحناء يعقوب (**יעקב**)، فكان إنزالًا فحسب، إذ أنزل النور المحيط إلى يوسف، إلخ.

34 **והנה סבת שנאת השבטים ליוסף על חלומותיו כו' הוא לפי שהם טעו בדבר א'.**

والآن، فإن سبب كراهية الأسباط ليوسف (**יוסף**) بسبب أحلامه، إلخ، هو أنهم أخطؤوا في أمر واحد.

בהיות כי ידוע בענין ששם עלו שבטים שבטי י"ה כו'. שיש בחי' י"ב גבולי אלכסון בז"א דאצילות ונק' שבטי י"ה שנמשכים מאו"א [מאבא ואימא]**.**

إذ من المعروف في ما يتصل بقول: «هناك صعدت الأسباط، أسباط **י"ה**، إلخ»، أن هناك اثني عشر حدًّا قطريًا في الوجه المصغّر (**ז"א** / **זעיר אנפין**, Z'eir Anpin) في عالم الانبثاق (**אצילות**, Atzilus)، وتُسمّى «أسباط **י"ה**» لأنها مستمدّة من الأب والأم (**אבא ואמא**, Abba v'Imma).

35 **ולזאת סברו השבטים שלמטה ששרשן משם וא"כ הם במדרגה אחת עם יוסף שכולן שרשן מז"א דאצילות וא"כ אין צריכים לו בשביל המשכת המ"ד** [המיין דוכרין]

لذلك ظنت الأسباط التي في الأسفل أن أصلها من هناك، وإذاً فهي على درجة واحدة مع يوسف (**יוסף**)، إذ إن أصلها جميعاً من الوجه المصغّر (**ז"א** / **זעיר אנפין**، Z'eir Anpin) في عالم الانبثاق (**אצילות**، Atzilus)؛ وإذاً فهي لا تحتاج إليه لكي يجذب **מ"ד** (mayin duchrin؛ [المياه الذكورية]) إلى الأسفل،

שהרי כמוהו כמוהם משרש א' מבחי' ז"א שמשם המשכת המ"ד [המיין דוכרין]**. אבל טעו בזה כי אמת ששרשם מז"א כנ"ל אבל הם בעצמם למטה בבריאה.**

إذ إنه وهم من أصل واحد في **ז"א**، ومنه يُجذب **מ"ד**. لكنهم أخطؤوا في هذا: صحيح أن أصلهم من **ז"א**، كما أوضحنا أعلاه، لكنهم هم أنفسهم في الأسفل، في عالم الخلق (**בריאה**، Beriah).

וכנ"ל בענין בחי' י"ב בקר שהים עומד עליהם מלמעלה הילכך הם רק המעלים מ"ן [מיין נוקבין] **למלכות.**

وكما أوضحنا أعلاه في شأن مستوى الثيران الاثني عشر، التي يقوم البحر عليها من فوق، فإنهم لذلك لا يفعلون إلا رفع **מ"ן** (mayin nukvin؛ [المياه الأنثوية]) إلى الملكوت (**מלכות**، Malchus).

משא"כ יוסף שלמטה הוא עצמו מבחי' יסוד דאצילות ממש ולפיכך הוא דוקא הממשיך מ"ד [מיין דוכרין] **והם צריכים לו כמו שכתוב והנה תסובינה אלומותיכם כו' כנ"ל:**

أما يوسف، [فحتى] في الأسفل، فهو نفسه من مستوى الأساس (**יסוד**، Yesod) في عالم الانبثاق نفسه؛ ولذلك فهو بالذات الذي يجذب **מ"ד** إلى الأسفل، وهم يحتاجون إليه، كما هو مكتوب: «وإذا بحزمكم تدور حول...» وما إلى ذلك، كما أوضحنا أعلاه.

LikuteiTorah.com
الباراشا الحاسيدية

حول هذه الطبعة

.the English translation و This edition contains the Hebrew text

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

.Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com. https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/

الترجمة العربية والشروح: أُعدّت لموقع LikuteiTorah.com بمساعدة الذكاء الاصطناعي (openai/gpt-6-luna-pro)، وقورنت بالنص العبري وبموقع سفاريا؛ ولم يراجعها محرر بشري بعد. يرجى التحقق من كل ما هو مهم بالرجوع إلى النص العبري.

طلب الريبي أن تُدرَس مَاماريم باراشا الأسبوع، «الباراشا الحسيدية»، خلال ذلك الأسبوع، موزعة على أيامه السبعة (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306–309). لماذا ندرسها، وما بركات الريبي: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

مشروع مجاني غير تجاري؛ لا يُباع هنا شيء. والمشروع غير تابع لكيهوت أو سفاريا أو مكتبة لوبافيتش. © likuteitorah.com

من likuteitorah.com/ar/torah-ohr/vayeishev/2/

إهداء تكريمًا لـ

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ״ל

والد الريبي، ريب ليفي يتسحاق